

Anlamca Çelişen Sözlerin Bir Arada Kullanımı

İçindekiler

- [Anlamca Çelişen Sözlerin Bir Arada Kullanımı](#)
- [Anlamca Çelişen Sözcüklerin Bir Arada Kullanılması Örnekleri ile ilgili Cümleler](#)
- [Anlamca Çelişen Sözcüklerin Bir Arada Kullanılması ile ilgili Test Soruları Çöz](#)
- [ÖSYM'nin sorduğu sorular:](#)

Anlatımı düzgün bir cümlede okuyucuyu şüpheye düşürecek, şaşırtacak, yanıltacak birbiriyle çelişen ifadeler bulunmamalıdır. Bu tip [anlatım bozuklukları](#) genellikle “**kesinlik**” ve “**olasılık**” belirten sözcüklerin bir arada kullanılmasından kaynaklanır.

Bir cümlede anlamca çelişen, birbirini tutmayan sözcüklerin kullanılmasıdır. Böyle bir anlatım tutarlılık ilkesine aykırıdır. **Örneğin**, “Eminim o şimdi ders çalışıyordur sanırım.” cümlesinde eminim sözü ile sanırım sözü tutarlılık açısından aynı cümlede yer alamaz. Çünkü bir cümle hem kesinlik hem de olasılık bildirmez.

Anlamca Çelişen Sözcüklerin Bir Arada Kullanılması Örnekleri ile ilgili Cümleler

Kesinlikle bu tartışmadan sonra size katılabilir. “*kesinlikle*” kesinlik, “*katılabilir*” olasılık bildirdiği için anlatım bozuktur.

Mutlaka beni soran kuzenim olmalı. “*mutlaka*” kesinlik, “*olmalı*” olasılık bildirdiği için anlatım bozuktur.

Mahallenin nüfusu aşağı yukarı tam iki bindi. “*tam*” kesinlik, “*aşağı yukarı*” olasılık bildirdiği için anlatım bozuktur.

Öğretmenini hiç unutma, arada bir hatırla. “*hiç*” hiçbir zaman, “*arada bir*” bazen anlamı kattığı için anlatım bozuktur.

Aşağıdaki cümlelerde, anlamca çelişen sözcükler nedeniyle oluşan anlatım bozukluğu

örnekleri verilmiştir.

Belki bir gün haklı olduğun mutlaka ortaya çıkar.
Tabii ki sana aldığım elbiseyi beğeneceğini sanıyorum.
Salonda tamı tamına bine yakın seyirci bulunuyordu.
Hiç kuşkusuz bu söz Yahya Kem al'e ait olmalı.

Müdür Bey hemen hemen tam saat 09.30'da okula geldi.
Genç adam elindeki çantayla güç bela merdivenleri çıkıverdi.
Şüphesiz işleri şim diye kadar bitmiş olsa gerek.
Sanırım bu defter öyle kolay kapanmayacaktı elbette.
Seminerde aşağı yukarı tam olarak elli beş öğrenci bulunuyordu.

Aşağı yukarı tam beş yıldır görüşemiyoruz.
Kesinlikle yarın gelebilirler.
Eminim bu saatlerde eve gelmiş olmalı.
Bazen ben de genellikle sinirlenirim.
Kısmen de olsa kendimi ona karşı tamamen sorumlu hissediyorum.
Kuşkusuz bu saatte İstanbul'a varmış olmalı.

Anlamca Çelişen Sözcüklerin Bir Arada Kullanılması ile ilgili Test Soruları Çöz

Çözümlü Soru

1. Babama en güzel meslek hangisidir diye sorarsanız hiç düşünmeden doktorluk diyebilirim.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
- B) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı
- C) **Belirtili nesne** eksikliği
- D) Özne - Yüklem Uyumsuzluğu
- E) Anlamca çelişen sözlerin kullanımı

Çözüm: "Hiç düşünmeden" kelimesi kesinlik ve netlik, "diyebilirim" kelimesi ise ihtimal

anlamına geldiği için cümlede anlamca çelişen sözlerin bir arada kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Yanıt E şıkkıdır.

2. Kuşkusuz, bu kış çalışmak için İstanbul'daki kuzenimin yanına giderim sanıyorum.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dolaylı tümleç eksikliğinden
- B) Anlamca çelişen sözlerin bir arada kullanımı
- C) Özne - yüklem uyumsuzluğu
- D) Sıfat tamlamasının yanlış kullanımı
- E) Zarf tümleci eksikliği

Çözüm:

Verilen cümlede "Kuşkusuz" kelimesi, kesinlik; "sanıyorum" kelimesi de olasılık anlamına geldiğinden bu cümlede çelişen sözlerin birlikte kullanımından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu yapılmıştır. Yanıt B'dir.

3. Elbette seninle bu iş görüşmesini yapmış olabilirler.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fiil çatısı uyumsuzluğu
- B) Yaklaşma durum ekinin gereksiz kullanımı
- C) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı
- D) Çelişen sözcüklerin kullanılması
- E) Belirtme durum ekinin gereksiz kullanımı

4. Kuşkusuz bir araya geldiklerinde senin bu problemini ele alabileceklerini düşünüyorum .

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne - Yüklem Uyumsuzluğu
- B) Yanlış anlamda sözcük kullanımı
- C) Çelişen sözcüklerin birlikte kullanımı
- D) Yanlış yerde sözcük kullanılması
- E) Yapısı bozuk sözcük kullanımı

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde anlamca çelişen sözlerin bir arada kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yazarın çocukluğundan bu yana mutlaka haksızlığı düşündüğünü sanıyoruz.
- B) Şiir çevirisi, her şeyden önce çok iyi bir yabancı dil bilgisi gerektirir.
- C) Şiir bilgisindeki teknik bilgilerin olması şiir çevirmekte temel şartlardır.
- D) Çevirmen, bir şiiri dilimize çevirirken onu dilimize yerleştirmeye kalkmamalıdır.
- E) Şiirin gerektirdiği yetenekler, ozan olmak için gerekenden fazladır.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çelişen sözcüklerin bir arada kullanımından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Kuşkusuz eskiden sen de diğerleri gibi beni sevmiyordun.
- B) Üniversiteyi bıraktığını ve şehirden ayrıldığını herkes duymuş olmalı.
- C) Mutlaka evlilik konusunda senin de düşündüğün bazı şeyler vardır.
- D) Gidince yeniden buralara gelemeyeceğini kesinlikle biliyor olmalısın.
- E) Gelecekteki güzel günler, barışın güzelliğini anlayanların olacaktır.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yaşadığımız çevreyi güzelleştirme adına yapılanlar, yok denecek kadar az.
- B) Eminim, insanların bu kadar vurdumduymaz olması sizi şaşırtıyordur herhâlde.
- C) Çeşitli kuruluşların da desteğiyle kentin farklı bölgeleri ağaçlandırılmaya başlandı.
- D) Gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak bizlerin başlıca görevi olmalı.
- E) Gezi ve pikniklerle, çocuklarda doğa sevgisinin oluşması amaçlanıyor.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Teyzemin, bana küsmüş gibi bir tavrı vardı.
- B) Bu işin ne zaman biteceğini herkes biliyor.
- C) Yaklaşık iki saat sonra Ankara'da oluruz.
- D) Herhâlde siz de kesinlikle birazdan gelirsiniz.
- E) İşçiler, yaz için hazırlıklara çok önceden başlamıştı.

9. Elbette hiçbir şairin hayattan bütünüyle bağımsız şiirler yazması düşünülemez sanırım. Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gereksiz sözcük kullanımı
- B) Söz dizimi yanlışlığı (Sözcüğün yanlış yerde kullanımı)
- C) Özne - Yüklem Uyumsuzluğu

- D) Tamlayan ekinin gereksiz kullanımı
E) Çelişen sözcüklerin birlikte kullanımı

1-E 2-B 3-D 4-C 5-A 6-D 7-B 8-D 9-E

ÖSYM'nin sorduğu sorular:

Gönderdiğim paketi, **eminim** bugüne kadar almış **olmalısınız**.

Yanılmıyorsam, onunla ilişkisi olduğunu **tahmin ediyorum**.

Eminim ki adam güç durumda olmasaydı **belki** de o parayı almazdı.

Elbette oraya gitmiş **olabilirler**.